

**ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

Vyhodnotenie Svetového dňa vody 2012

„Voda a bezpečnosť potravín“

Bratislava, apríl 2012

VYHODNOTENIE SVETOVÉHO DŇA VODY 2012

Témou tohtoročného Svetového dňa vody, ktorú zvolila OSN bola „**Voda a bezpečnosť potravín**“. Myšlienka tohtoročnej ústrednej témy sa zrodila na Seminári o vode a potravinách, ktorý sa konal v roku 2011 v Štokholme pri príležitosti Svetového dňa vody a pripomenul dôležitosť vody v potravinovej bezpečnosti. Pri príležitosti tohto dňa sa vykonávali dňa 22. marca 2012 na Úrade verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v Bratislave (ďalej len „ÚVZ SR“) a na regionálnych úradoch verejného zdravotníctva v Slovenskej republike (ďalej len „RÚVZ“) rôzne aktivity. Informácie, týkajúce sa Svetového dňa vody, boli zverejnené v médiach, na webových stránkach ÚVZ SR a RÚVZ a na nástenkách. Záujemcom z radov občanov na všetkých úradoch bolo poskytnuté poradenstvo a konzultácie z oblasti zdravotnej bezpečnosti pitnej vody zo zdrojov využívaných na individuálne zásobovanie. Tiež boli zodpovedané konkrétne otázky z oblasti úprav pitnej vody, spôsobov dezinfekcie a ochrany individuálneho zdroja, vhodnosti používania vody z individuálnej studne ako zdroja pitnej vody, významu stopových prvkov vo vode pre zdravie človeka a využívania pitnej vody s obsahom dusičnanov a dusitanov na prípravu stravy pre kojencov.

Aktivity ÚVZ SR a jednotlivých RÚVZ počas Svetového dňa vody 2012 sú uvedené v tabuľke č.1.

Tab. č. 1: Prehľad aktivít ÚVZ SR a jednotlivých RÚVZ počas Svetového dňa vody 2012

RÚVZ	Aktivity	Vyšetrovaný ukazovateľ	Počet rozborov vzoriek vody	Z toho nevyhov.
ÚVZ SR	- „22. marec – Svetový deň vody“, v rámci preberania vzoriek vôd boli záujemcom poskytované informácie o požiadavkách na kvalitu pitnej vody, o rozboroch vody na pitné účely, umiestnenie a ochranu vodných zdrojov, možnosti použitia vody z individuálnych vodných zdrojov v domácnosti, informácie o používaní balených vôd, využívanie vody z individuálnej studne na podnikateľské účely, informácie o úprave vody, informačné materiály -webová stránka ÚVZ SR, letáky - Konzultácie (45)	dusičnany dusitany	196 196	66 2
Bratislava	- Konzultácie (48)	dusičnany dusitany	128 128	35 2
Prešov	- Konzultácie, webová stránka RÚVZ, regionálna tlač, rozhlas	-	-	-
Vranov nad	- Článok do regionálnej tlače -	-	-	-

Topľou	„Svetový deň vody“ - konzultácie (14)			
Humenné	- 3 prednášky na tému „Pitný režim“ ZŠ Pugačevová Humenné (2x) ZŠ Švermova Humenné - Články pre regionálne médiá „Podvihorlatské noviny“ a „Pod Vihorlatom“ - Rozhovor pre HnTV (televízia mesta Humenné) - Poradenstvo a konzultácie pre občanov dňa 22.03.2012 (71)	dusičnany dusitany (Quantofix test)	71 71	7 2
Stará Ľubovňa	- 2 prednášky na tému: „Voda a hygiena“ na ZŠ Levočská, Stará Ľubovňa - 2 vlastné edície „Svetový deň vody“ - 2 názorné propagácie „Svetový deň vody“ - 2 letáky uverejnené na www.vzsl.sk - Distribúcia vlastnej edície: 44 subjektom (34 ZŠ, MŠ, SŠ, 10 lekární) 44 subjektom (obce a mestá) 57 subjektom (firmy a organizácie v okrese Stará Ľubovňa) - 12 telefonických konzultácií - 43 odborné poradenstvo, osobné konzultácie	-	-	-
Poprad (vzorky aj zo Starej Ľubovne a Spišskej Novej Vsi)	- Konzultácie boli zamerané na zabezpečenie režimu v ochrannom pásme vodného zdroja, na možný negatívny vplyv bodových zdrojov znečistenia v okolí vodného zdroja, spôsob čistenia a vykonania dezinfekcie individuálnych vodných zdrojov - V regionálnych médiách boli poskytnuté informácie o možnosti a vyšetrení pitných vôd z individuálnych vodných zdrojov v rodinách, kde sú malé deti a tehotné matky. Informácie o Svetovom dni vody boli zaslané aj na základné školy v regióne. - Konzultácie (38)	dusičnany dusitany	17 17	0 0
Bardejov	- Oznam o pripravovaných aktivitách na webovej stránke RÚVZ, v regionálnej tlači	-	-	-

	<p>(Bardejovské novosti) a v regionálnej televízii (BTV), článok v regionálnej tlači a na nástenke RÚVZ</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 prednáška (SPŠ Bardejov) - Poskytovanie letákov (ochrana vodných zdrojov – súkromných studní, asanácia individuálnych studní postihnutých záplavami, charakteristika vybraných ukazovateľov pitnej vody, zdravotné rizika vodou prenosných ochorení), - Konzultácie a poradenstvo - 4 telefonicky, 5 osobne 			
Svidník	<ul style="list-style-type: none"> - 2 články do reg. novín, informácia na webovej stránke RÚVZ o Svetovom dni vody, poskytovanie letákov o charakteristike vybraných ukazovateľov pitnej vody, nástenka na RÚVZ - Konzultácie s osobami, ktoré priniesli vzorky vody na vyšetrenie (58) 	dusičnany (kolorimetrická metóda)	58	2
Trenčín	<ul style="list-style-type: none"> - Prednášky, konzultácie, informačné materiály - webová stránka RÚVZ, noviny, TV, letáky - Konzultácie - vodné zdroje, starostlivosť, studne, dezinfekcia, ukazovatele kvality pitnej vody informačné materiály – webová stránka RÚVZ, panel s informáciami v priestoroch RÚVZ 	dusičnany	220	33
Prievidza Partizánske	<ul style="list-style-type: none"> - Konzultácie pre majiteľov súkromných studní (24) 	-	-	-
Považská Bystrica	<ul style="list-style-type: none"> - 2 prednášky v Strednej zdravotníckej škole v Považskej Bystrici - Konzultácie (14) 	-	-	-
Žilina	<ul style="list-style-type: none"> - Konzultácie osobne aj telefonicky (632) - Informácie o vyšetrovaných ukazovateľoch, o prekročených hodnotách, informácie o ohrození zdravia pri nesprávnom umiestnení vodného zdroja. 	dusičnany dusitany	359 359	16 10
Martin	<ul style="list-style-type: none"> - Konzultácie (10) 	dusičnany dusitany	25 25	1 1

Dolný Kubín	- Konzultácie (10)	-	-	-
Čadca	<ul style="list-style-type: none"> - Telefonické konzultácie (56) - Osobné konzultácie (138) s rozdaním letákov - kvalita vody, dezinfekcia vody z individuálnych zdrojov - Nástenka k Svetovému dňu vody - Spolupráca s MÚ Čadca oznam o Svetovom dni vody na ich webovej stránke, oznam v regionálnom týždenníku - Zvoz prinesených vzoriek od občanov do laboratória v Žiline 	dusičnany dusitany	124 124	5 4
Liptovský Mikuláš	<ul style="list-style-type: none"> - Informácia na webstránke o Svetovom dni vody pre verejnosť - Konzultácie (50) s osobami, ktoré priniesli vzorky vody na vyšetrenie - Rozhovor regionálnej hygieničky pre L rádio - Rozhovor regionálnej hygieničky pre Mestskú televíziu v Ružomberku. 	dusičnany dusitany	45 45	1 1
Banská Bystrica	<ul style="list-style-type: none"> - Letáky „Čo vieme o pitnej vode v SR“ -70 - Tabuľka o dezinfekcii vody v studniach -70 - Ponuka konzultácií a odborných služieb na webstránke RÚVZ - Environmentálna poradňa zameraná na otázky týkajúce sa kvality pitnej vody, ukazovateľov kvality pitnej vody, rozsahu, početnosti a kritérií kontroly kvality pitnej vody, problematiky individuálneho a hromadného zásobovania pitnou vodou, ochrany zdrojov pitnej vody, právnych predpisov - Informácia pre verejnosť na web stránke „vzbb.sk“ – 1 - Tlačová správa na web stránke „vzbb.sk“ – 1 - Poskytnutie informácií médiám - časopis VEOLIA - Konzultácie (90) 	dusičnany dusitany	88 88	16 2
Rimavská Sobota	- Informácia k Svetovému dňu vody uverejnená na webových stránkach www.ruvzrs.sk	-	-	-

	<p>a www.rimava.sk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konzultácie (20) týkajúce sa pitnej vody, jej kvality, ochrany vodných zdrojov a pod. - Účasť na odbornom seminári pri príležitosti Svetového dňa vody v Plešivci dňa 23.03.2012, organizovaného Slovenským vodohospodárskym podnikom - Organizácia celoústavného semináru pri príležitosti Svetového dňa vody v sídle RÚVZ Rimavská Sobota dňa 14.03.2012. 			
Žiar nad Hronom	<ul style="list-style-type: none"> - Konzultácie (14) – o zabezpečení kvality pitnej vody a možnosti vyšetrenia vzoriek pitnej vody - V Mestských novinách Žiaru nad Hronom z 20.03.2012 bol uverejnený článok s informáciou o Svetovom dni vody a možnosti vyšetrenia vzoriek vody z vlastných studní na RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici - Na webovej stránke RÚVZ bol zverejnený materiál o stavebno – technickom zabezpečení studní individuálneho zásobovania pitnou vodou. 	-	-	-
Zvolen	<ul style="list-style-type: none"> - Konzultácie, poradenstvo (12) verejnosti o kvalite pitnej vody z individuálnych vodných zdrojov a o spôsobe zdravotného zabezpečenia pitnej vody - V prípade záujmu o vyšetrenie vzorky vody z individuálnych vodných zdrojov odporúčenie na RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici. - 12 vzoriek pitnej vody zo spádového územia RÚVZ so sídlom vo Zvolene doručených na vyšetrenie na RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici 	-	-	-
Veľký Krtíš	<ul style="list-style-type: none"> - Článok „Pokrok o pitnej vode“ - regionálne noviny - Poradenstvo v oblasti čistenia studní, dezinfekcie, kvality vody, úpravy vody, resp. napojenia na verejný vodovod 	dusičnany dusitany	163 163	73 3

	<ul style="list-style-type: none"> - Odbor podpory zdravia pripravil prednášku o pitnej vode pre ZŠ v Modrom Kameni a Čebovciach - Zabezpečenie rozborov vzoriek vody (163) v laboratóriu RÚVZ Banská Bystrica 			
Lučenec	<ul style="list-style-type: none"> - Informácie na webovej stránke RÚVZ - Konzultácie a poradenská činnosť(37) 	dusičnany dusitany	49 49	20 1
Trnava	<ul style="list-style-type: none"> - Informačné letáky, konzultácie - Laboratórne rozborov boli vykonané v laboratóriu v RÚVZ so sídlom v Trnave aj pre RÚVZ v Galante a Senici 	dusičnany dusitany	251 251	166 5
Senica	<ul style="list-style-type: none"> - Konzultácie (5) - Zaujímavosť si mohli vzorky vody osobne priniesť do laboratória RÚVZ Trnava 	dusičnany dusitany	2 2	2 0
Galanta	<ul style="list-style-type: none"> - Konzultácie a odborné poradenstvo v problematike zásobovania pitnou vodou a využívania vlastných vodných zdrojov na pitné účely (45) - Letáky – informačné materiály na webovej stránke RÚVZ, vo vestibule RÚVZ - Zabezpečenie rozborov vzoriek vody na dovyšetrenie (16) v laboratóriu RÚVZ Trnava. 	dusičnany (testovacie průžky)	75	45
Dunajská Streda	<ul style="list-style-type: none"> - Rozhovor pre maďarské vysielanie STV - Konzultácie (4) 	-	-	-
Nitra	<p>Odbor laboratórnych činností - úsek vôd zabezpečoval :</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatívne N- testom vyšetrovanie vzoriek pitných vôd donesených obyvateľmi z individuálnych vodných zdrojov studní a prameňov z okresov Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce, Topoľčany, Levice, Nové Zámky, Hlohovec <p>Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia zabezpečilo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhovor redaktorky TV Markíza počas Svetového dňa vody 2012 o aktivitách RÚVZ Nitra ako i situácii v zásobovaní vodou v regióne Nitra 	dusičnany dusitany (použitý N-test)	304 304	171 2

	<ul style="list-style-type: none"> - zhotovenie 2 panelov na tému „Zhodnotenie kvality vody verejných vodovodov okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce – monitoring a ŠZD za rok 2011,, v chodbe pri vstupe na oddelenie HŽP a HDM a na chodbe oddelenia zdravotnej výchovy pre klientov počas Svetového dňa vody 2012 - v spolupráci s oddelením zdravotnej výchovy bol poskytnutý príspevok redakcii Nitrianskych novín na tému: „Svetový deň vody jeho význam a aktivity RÚVZ Nitra v roku 2012“ - Konzultácie a odborné poradenstvo v rámci vyšetrovania vzoriek vôd na RÚVZ Nitra zamerané na kvalitu vody verejných vodovodov a verejných vodných zdrojov sledovaných RÚVZ, zabudovanie a ochranu individuálnych vodných zdrojov, úpravu pitnej vody a dezinfekciu - Poradenstvo poskytované aj telefonicky a v teréne v rámci výkonu ŠZD - monitoringu zásobovania pitnou vodou v okrese Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce a počas celého týždňa - celkovo v počte 583 klientov (zabezpečovali pracovníci oddelenia HŽP) - na webovej stránke RÚVZ bol uvedený aktuálny príspevok o aktivitách RÚVZ Nitra k Svetovému dňu vody 2012 a zhodnotenie kvality vody verejných vodovodov v okrese Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce za rok 2011 - Príspevky na stránke oddelenia HŽP zamerané na problematiku vody a to pitný režim, kvalita vody prameňov mesta Nitry, individuálne zásobovanie pitnou vodou, arzén a jeho riziká a nástenka so zameraním na 			
--	---	--	--	--

	opatrenia počas povodní Oddelenie podpory zdravia zabezpečilo: - Vo vestibule RÚVZ aktuálnu obnovu panelu k Svetovému dňu vody 2012 a panel k aktivitám RÚVZ pri vstupe do budovy - Prednášky „Pitný režim a zásady správneho stravovania“ pre žiakov Strednej umeleckej školy v Nitre na Škultétyho ul. 1			
Komárno	- Na webovej stránke RÚVZ bol uverejnený článok s tematikou „Voda je život“ - Konzultácie poskytované o možnostiach komplexného laboratórneho vyšetrenia vzoriek pitnej vody a opatreniach na ochranu zdravia (12)	dusičnany dusitany (testovacie prúžky Nitrite – Test, Nitrat – Test)	12 12	3 1
Nové Zámky	- Na webovej stránke RÚVZ a vo vestibule RÚVZ uvedená informácia o Svetovom dni vody ktorá svojim obsahom upozorňovala na danú problematiku. - Poradenskú činnosť ohľadne zásobovania vodou z vlastných studní a kvality - Konzultácie (30)	dusičnany dusitany (testovacie prúžky, kolorimetrická metóda)	20 20	6 0
Levice	- V regionálnych novinách a na webovej stránke RÚVZ Levice boli uverejnené články pri príležitosti Svetového dňa vody 2012 - Informačné materiály boli umiestnené na paneloch v budove RÚVZ Levice, v KD Družba, CVČ Junior, v levickej nemocnici na Poliklinike, - Konzultácie a poradenstvo (27) telefonicky ako aj osobne na oddelení HŽP, boli poskytnuté letáky o rizikách z pitnej vody a sanácii studní	-	-	-
Topoľčany	- Informačný materiál na webovej stránke RÚVZ - Konzultácie (123)	dusičnany dusitany (Nitro-testom)	57 57	36 0

<p>Košice</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prednáška pri príležitosti SDV na tému: „Revízia Smernice ES 98/83 pre vodu určenú na ľudskú spotrebu“ a - „Zariadenia na domácu úpravu pitnej vody - áno alebo nie“ - Letáky - pri príležitosti SDV boli občanom rozdane informačné materiály na tému: "Staráte sa o ochranu svojho vodného zdroja?" a "Postup pri sanácii individuálnych studní postihnutých záplavami" - Rozhovor pre STV: Zhodnotenie Dňa vody v Košiciach a v okrese Košice-okolie dňa 03.04.2012 - Konzultácie (800) - informácie o kvalite vody, rozbere, ochrane vodného zdroja a pod. 	<p>dusičnany dusitany</p>	<p>1122 1122</p>	<p>457 19</p>
<p>Michalovce</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Informácie o odbornom poradenstve zameranom na pitnú vodu (zverejnené od 14.03.2012) - zdravotno-výchovné letáky umiestnené na vonkajšej úradnej tabuli RÚVZ Michalovce - zdravotno-výchovné letáky umiestnené na informačnom paneli umiestnenom vo vestibule RÚVZ Michalove - webstránka RÚVZ Michalovce - webstránka mesta Sobrance - TV Mistral - infotext 22.03.2012 - Odborné poradenstvo (telefonicky, e-mailom, osobné konzultácie) zamerané na zdravotnú bezpečnosť pitnej vody, problematiku vodných zdrojov využívaných na individuálne a hromadné zásobovanie (dezinfekcia, úprava okolia a vodného zdroja), spôsob a možnosti rozšíreného laboratórneho vyšetrenia vzoriek pitných vôd, problematika dusičnanov, mikrobiálnej kontaminácie vôd - TV JOJ- rozhovor - „Voda a jej význam pre človeka“ 	<p>dusičnany</p> <p>(orientačné vyšetrenie testovacími prúžkami pre semikvantitatívne stanovenie)</p>	<p>51</p>	<p>14</p>

	<p>Ing. H. Hubal'ová prednáška pre žiakov 7. ročníka ZŠ Strážske organizovaná Zemplínskym osvetovým strediskom Michalovce a CVČ Strážske</p> <p>- „Úprava pitnej vody vo verejných vodovodoch“ MUDr. J. Stašková, MPH, Ing. B.Kováčová“ príspevok uverejnený v zborníku referátov „XVI. Okresné dni vody Michalovce“. Príspevok bude zároveň odprednášaný na XVI. Okresných dňoch vody Michalovce dňa 29.03.2012</p>			
Spišská Nová Ves	<ul style="list-style-type: none"> - Spracovanie letáku ku Svetovému dňu vody 2012 a zaslanie všetkým starostom v spádovom území RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi. - Spracovanie letáku ku Svetovému dňu vody 2012 a jeho uvedenie na webovej stránke RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi - Konzultácie v oblasti zdravotnej bezpečnosti pitnej vody poskytované pracovníkmi oddelenia HŽP – 2 mailom, 15 telefonicky, 21 osobne 	-	-	-
Trebišov	<ul style="list-style-type: none"> - Poradenstvo - telefonické, e-mailové a osobné v oblasti zdravotnej bezpečnosti pitnej vody - informačná kampaň na webovej stránke RÚVZ so sídlom v Trebišove - Zájemcovia o vyšetrenie vzoriek vody boli odporúčaní na VVS a.s., závod Trebišov, ktorý poskytoval bezplatné vyšetrenie vzorky pitnej vody (ukazovateľ - dusičnany) nakoľko RÚVZ so sídlom v Trebišove nemá vlastné laboratóriá 	-	-	-
Rožňava	<ul style="list-style-type: none"> - Deň otvorených dverí - konzultácie (14) - poskytovanie poradenstva v oblasti zdravotnej bezpečnosti pitnej vody, ochrany vodných zdrojov a ďalších problémov týkajúcich sa pitnej vody a jej významu pre človeka 	-	-	-

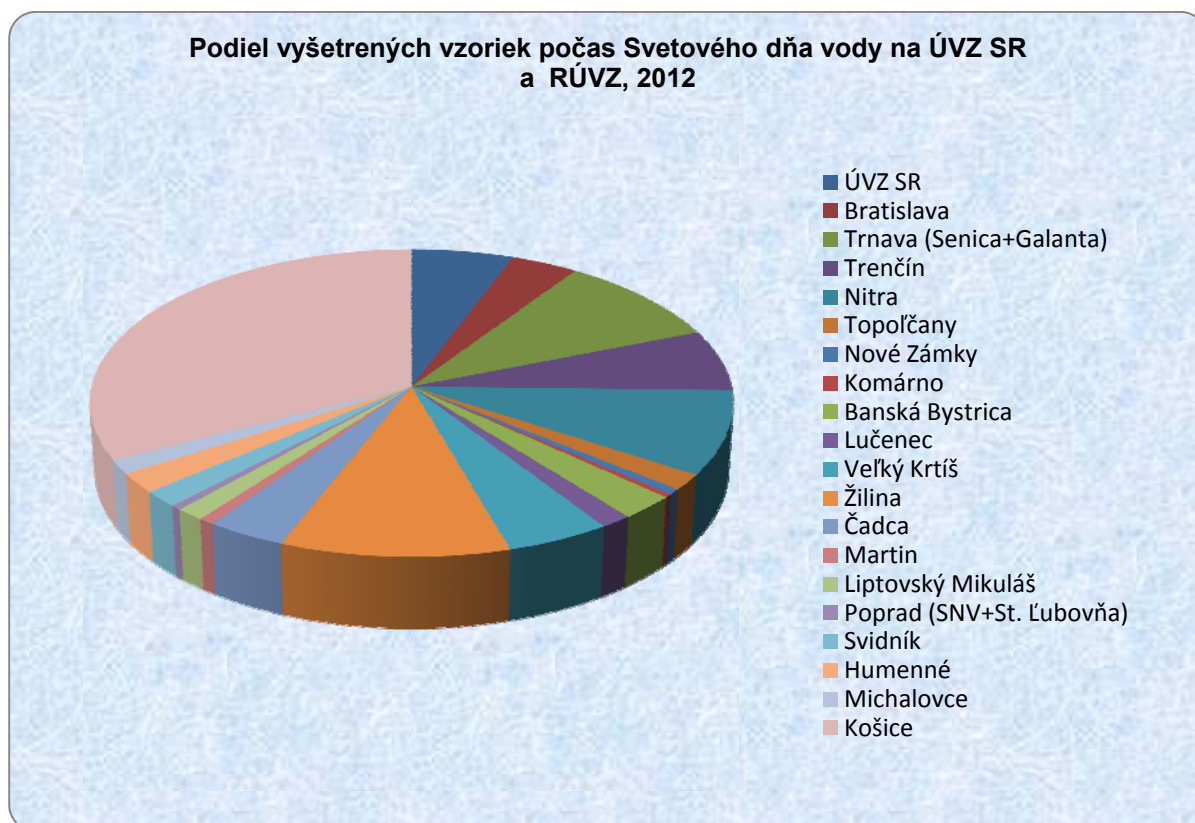
	<ul style="list-style-type: none"> - Článok: „Protokol o vode a zdraví“ (denník Korzár, infotext mestskej televízie) - Zaujímavosť o vyšetrenie vzoriek vody boli odporúčaní na VVS a.s., závod Rožňava, ktorý poskytoval bezplatné vyšetrenie vzorky pitnej vody (ukazovateľ - dusičnany) nakoľko RÚVZ so sídlom v Rožňave nemá vlastné laboratóriá 			
--	--	--	--	--

Tab. č. 2: Počet vyšetrených vzoriek na ÚVZ SR a jednotlivých RÚVZ za rok 2012

Lokalita	ÚVZ SR	Bratislava	Trnava (Senica+Galanta)	Trenčín	Nitra	Komárno	Nové Zámky	Topoľčany	Banská Bystrica	Lučenec	Veľký Krtíš	Žilina	Martin	Čadca	Liptovský Mikuláš	Poprad (SNV+St. Ľubovňa)	Svidník	Humenné	Michalovce	Košice
Počet vzoriek	196	128	328	220	304	12	20	57	88	49	163	359	25	124	45	17	58	71	51	1122

Podiel vyšetrených vzoriek na ÚVZ SR a jednotlivých RÚVZ je znázornený na obr. č.1.

Obr. 1: Grafické znázornenie podielu vyšetrených vzoriek na ÚVZ SR a na jednotlivých RÚVZ za rok 2012

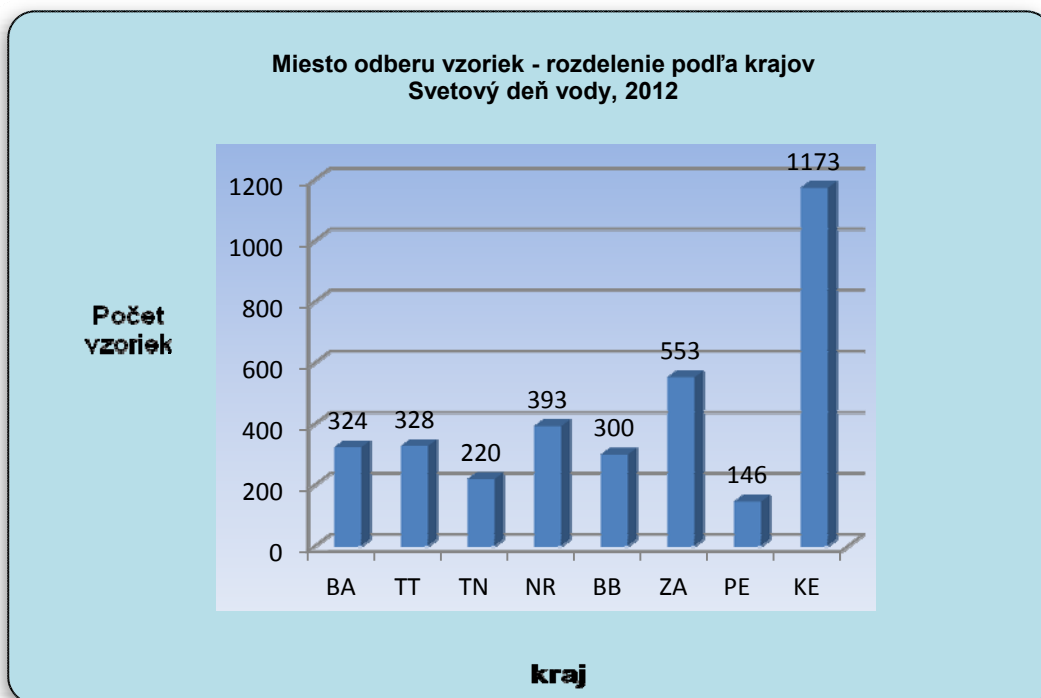
Odborní pracovníci úradov informovali občanov, ktorí priniesli vzorky vody na vyšetrenie o vhodnosti ich použitia na pitné účely.

Pokiaľ nebola v prinesenej vzorke vody prekročená medzná hodnota pre ukazovateľ dusičnany 50 mg.l^{-1} alebo najvyššia medzná hodnota pre ukazovateľ dusitany $0,5 \text{ mg.l}^{-1}$, ktoré stanovuje nariadenie vlády SR č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu v znení nariadenia vlády SR č. 496/2010 Z. z. (ďalej len „nariadenie vlády“), občania boli upozornení, že vyhovujúca kvalita vody v týchto ukazovateľoch ešte nezaručuje kvalitu vody ako pitnej a pre potvrdenie vyhovujúcej kvality pitnej vody je nevyhnutné vykonať analýzu vody v rozsahu ukazovateľov minimálneho rozboru podľa nariadenia vlády s vyhovujúcim výsledkom vo všetkých ukazovateľoch.

Občanov, ktorých vzorky vody prekračovali medznú hodnotu (50 mg.l^{-1}) v ukazovateli dusičnany a najvyššiu medznú hodnotu ($0,5 \text{ mg.l}^{-1}$) v ukazovateli dusitany pracovníci informovali, že tento výsledok vylučuje použitie vody ako pitnej. Týmto občanom boli odporúčané nasledovné opatrenia: identifikovať, lokalizovať a odstrániť možné zdroje znečistenia v blízkosti zdroja podzemnej vody, napr.: hnojiská, neodkanalizované chovy domácich zvierat, netesné žumpy, nadmerné hnojenie pozemkov a laboratórny rozbor vody zopakovať.

Výsledky laboratórnych vyšetrení prinesených vzoriek vôd boli uverejnené na webovej stránke ÚVZ SR, na webových stránkach jednotlivých RÚVZ alebo občanom z jednotlivých regionálnych úradov distribuované podľa vyžiadania: poštou, e-mailom alebo si ich prišli prevziať osobne. Vyšetrenie vzoriek podľa krajov je znázornené na obr. č. 2.

Obr. 2: Rozdelenie vyšetrených vzoriek podľa krajov

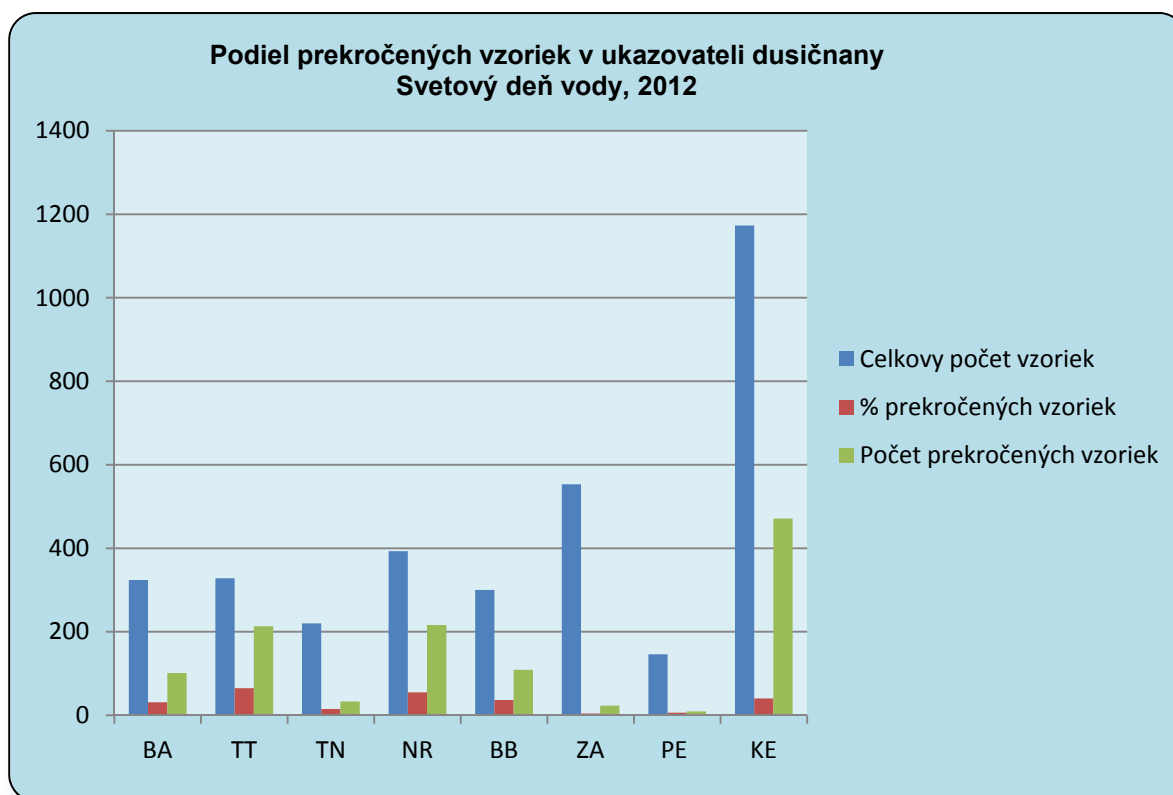
Z celkového počtu 3437 vyšetrených vzoriek na Slovensku, 1173 vzoriek bolo z Košického kraja, t.j. 34,12 %, 553 vzoriek zo Žilinského kraja, t.j. 16,08 %, 393 vzoriek z Nitrianskeho kraja, t.j. 11,43 %, pod 10 % vzoriek bolo v ostatných krajoch.

Tab. č. 3: Podiel prekročených vzoriek v ukazovateli dusičnany a dusitany

Kraj	Počet vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek v ukazovateli dusičnany	% prekročených vzoriek v ukazovateli dusičnany	Počet nevyhovujúcich vzoriek v ukazovateli dusitany	% prekročených vzoriek v ukazovateli dusitany
BA	324	101	31,17	4	1,2
TT	328	213	64,93	5	1,97
TN	220	33	15,00	nestanovovali	-
NR	393	216	54,96	3	0,76
BB	300	109	36,3	6	2,0
ZA	553	23	4,16	16	2,9
PE	146	9	6,16	2	2,27
KE	1173	471	40,15	19	1,69
Spolu	3437	1175	34,18	55	1,81

Z celkového počtu 3437 vzoriek bolo 1175 prekročení povolených limitov v ukazovateli dusičnany. Dusitany boli vyšetrené v 3033 vzorkách, z čoho bolo 55 prekročení najvyššej medznej hodnoty.

Obr. 3 : Podiel prekročených vzoriek v ukazovateli dusičnany v jednotlivých krajoch Slovenska

Svetovému dňu vody orgány verejného zdravotníctva každoročne venujú náležitú pozornosť, o čom svedčia rôzne aktivity uskutočnené na ÚVZ SR a na jednotlivých RÚVZ na Slovensku. Občanov zaujíma široké spektrum informácií súvisiacich s kvalitou vody, ktorá nás obklopuje. Záujem o konzultácie, poradenstvo o kvalite vody, úpravách vody a vyšetrenie vzoriek vody zo studní pre individuálne zásobovanie rastie. V roku 2012 bolo vyšetrených v úradoch verejného zdravotníctva v SR spolu 3437 vzoriek vody. Nie vždy je však dôležitý počet rozborov, nakoľko v mnohých prípadoch bola na vyšetrenie prinesená voda, využívaná len ako úžitková, napr. na polievanie záhrad. Dôležité je, že zistením niekoľkých alarmujúcich hodnôt dusičnanov a dusitanov vo vode, ktorú používali na pitné účely celé rodiny vrátane dojčiat, sa zabráni ďalšiemu poškodzovaniu zdravia.

Veľmi pravdivé a výstižné je staré škótske príslovie „Cenu vody objavíš, len keď vyschnú studne“. A keďže zdroje pitnej vody sú obmedzené, je dôležité pitnou vodou neplytvať a ochraňovať pred znečistením.

Preto každoročne Svetový deň vody je využívaný na informovanie a zvyšovanie povedomia verejnosti o dôležitosti vody, zdôrazňovaním prevencie pred znečisťovaním podzemných a povrchových vôd a tiež na mobilizáciu pre riešenie aktuálnych závažných problémov, ktoré priamo s vodou súvisia.

prof. MUDr. Ivan Rovný, PhD., MPH v. r.
hlavný hygienik Slovenskej republiky - zastupujúci

*Vypracoval: RNDr. G. Kosmálová
Odbor hygieny životného prostredia Úradu verejného zdravotníctva SR*